

9. Legislation Ukraine (2010). Tax Code of Ukraine. Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed 21 Oct. 2016) (in Ukr.).

10. Tyachiv-rda (2016). In 2016 the rate of change environmental tax. Available at: <http://tyachiv-rda.gov.ua/index.php/oficijni-dokumenti/3742--2016.html> (Accessed 3 Nov. 2016) (in Ukr.).

11. Green wave (2016). The 2017 State Budget and the environment. Available at: <http://ecoclubua.com/2016/10/derzhavnyj-byudzheth-2017-i-ohorona-dovkil-lya/> (Accessed 3 Nov. 2016) (in Ukr.).

УДК 336.1

О. В. Жадан,

Науково-дослідний фінансовий інститут
Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового
управління»,
м. Київ

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ НАДХОДЖЕНЬ ДО МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Анотація

Розглянуто особливості фінансового контролю за повнотою та своєчасністю надходження коштів до місцевих бюджетів. У зв'язку з погіршенням стану наповнення доходної бази місцевих бюджетів виникла необхідність посилення фінансового контролю за виконанням доходної частини місцевих бюджетів, зокрема, контролю за своєчасністю та повнотою надходжень до місцевих бюджетів. Сформульовано перелік питань для включення до Методичних рекомендацій для використання органами державного фінансового контролю під час перевірки виконання місцевих бюджетів за доходами. Запропоновано зміни до Бюджетного кодексу України та Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні»; доповнення до переліку повноважень органів державного фінансового контролю щодо перевірки законності та правильності зарахування надходжень до місцевих бюджетів.

Ключові слова: фінансовий контроль; доходи місцевого бюджету; фіскальні органи, повнота сплати податків і зборів, своєчасність перерахування податків; земельний податок.

Е. В. Жадан,

Научно-исследовательский финансовый институт
Государственного учебно-научного учреждения «Академия
финансового управления»,
г. Киев

ФИНАНСОВЫЙ КОНТРОЛЬ ЗА ОСУЩЕСТВЛЕНИЕМ ПОСТУПЛЕНИЙ В МЕСТНЫЕ БЮДЖЕТЫ

Аннотация

Рассмотрены особенности финансового контроля за полнотой и своевременностью поступления средств в местные бюджеты. В связи с ухудшением состояния наполнения доходной базы местных бюджетов возникла необходимость повышения качества финансового контроля за

исполнением доходной части местных бюджетов, а именно, контроля за своевременностью и полнотой поступлений в местные бюджеты. Сформулирован перечень вопросов для включения их в Методические рекомендации для использования органами государственного финансового контроля при проверке исполнения местных бюджетов по доходам. Предложены изменения в Бюджетный кодекс Украины и Закон Украины «Об основных принципах осуществления государственного финансового контроля в Украине»; дополнения в перечень полномочий органов государственного финансового контроля относительно проверки законности и правильности зачисления поступлений в местные бюджеты.

Ключевые слова: финансовый контроль; доходы местного бюджета; fiscal authorities, полнота уплаты налогов и сборов; своевременность перечисления налогов; земельный налог.

Постановка проблеми. Доходи місцевих бюджетів є важливим джерелом забезпечення стабільного розвитку регіонів нашої країни. Для достатнього та своєчасного фінансування напрямів соціально-економічного розвитку окремого регіону необхідне підтримання стабільного наповнення дохідної бази. В процесі виконання місцевих бюджетів забезпечення стабільності надходжень до місцевих бюджетів можливе шляхом здійснення своєчасного і повного надходження запланованих доходів загалом і за кожним джерелом, що сприятиме своєчасному, повному та безперервному фінансуванню передбачених місцевими бюджетами видатків.

Проте перевірки органами державного фінансового контролю свідчать, що останнім часом рівень недоотримання фінансових ресурсів має тенденцію до збільшення. Так, протягом 2004–2015 років кількість об'єктів контролю зменшилась більш ніж утричі, водночас частина недоотриманих фінансових ресурсів місцевих бюджетів збільшилась удвічі (з 25% до 50%) у загальній сумі недоотриманих фінансових ресурсів [1], що спричиняє значний негативний вплив на рівень виконання місцевих бюджетів. Таким чином, постає потреба в удосконаленні методики проведення фінансового контролю виконання місцевих бюджетів за доходами, за допомогою якої можливо підвищити фінансово-бюджетну дисципліну суб'єктів, що беруть участь у наповненні дохідної бази. Тому вважаємо, що актуальним буде дослідження особливостей здійснення контролю за своєчасністю та повнотою надходжень до місцевих бюджетів і надання пропозицій щодо визначення методики його проведення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У фаховій літературі питання здійснення контролю за повнотою та своєчасністю сплати податків розглядають О. М. Бандурка, Л. В. Гуцаленко, Т. І. Єфименко, О. П. Кириленко, В. Ф. Максимова та інші вчені. Натомість науковці мають досить різні підходи до зазначеного напрямку контролю.

Метою статті є дослідження фінансового контролю за виконанням місцевих бюджетів, зокрема, повнотою та своєчасністю надходжень, а також надання пропозицій щодо вдосконалення методики такого контролю.

Виклад основного матеріалу. Фінансовий контроль за виконанням місцевих бюджетів за доходами обов'язково включає такий важливий напрям, як контроль за повнотою та своєчасністю надходжень до бюджетів, функції якого, відповідно до Податкового кодексу України [2], закріплено за фіскальними органами.

Водночас фінансовий контроль за виконанням місцевих бюджетів здійснюють також органи державного фінансового контролю, перелік функцій яких визначено Бюджетним кодексом України [3] і Законом України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [4], але в ньому відсутні функції щодо контролю за виконанням дохідної частини місцевих бюджетів. Фінансовий контроль за виконанням місцевих бюджетів за доходами повинен обов'язково охоплювати контроль за повнотою та своєчасністю надходжень до місцевих бюджетів.

Так, контроль за правильністю нарахування, повнотою та своєчасністю сплати податків і зборів до бюджету, як одне з основних завдань фіскальних органів, розглядають Л. В. Гуцаленко, В. Ф. Максимова і О. П. Кириленко. На відміну від інших, Кириленко О. П. наголошує, що під такий контроль можуть підлягати виконавчі комітети сільських і селищних рад, яких перевіряють щодо дотримання порядку прийняття й обліку податків, отриманих від платників податків готівкою, а також своєчасності та повноти їх перерахування до бюджету. Проте зазначені автори не розкривають, яким саме чином повинен здійснюватись такий контроль.

Як один із видів перевірки, а саме документальну перевірку, розглядає Бандурка О. М. контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплатою всіх передбачених податків і зборів.

Єфименко Т. І. серед питань, що підлягають контролю за своєчасністю та повнотою зарахування, виділяє «правильність зарахування надходжень за їх належністю до конкретного бюджету та/або фонду, їх розподіл між ними; до органів, що контролюють справляння надходжень бюджету; території та відшкодування податків згідно із законодавством» [5, с. 768].

Таким чином, автори, у працях яких порушується питання щодо контролю за повнотою та своєчасністю сплати податків і зборів, взагалі не наводять особливостей здійснення цього контролю та не зазначають, на що саме потрібно звертати увагу, щоб підвищити ефективність перевірки.

Функції контролю за дотриманням порядку зарахування доходів здійснюють: органи фінансового контролю, Державної казначейської служби України, фіскальні органи, керуючись положеннями окремих нормативно-правових актів, якими встановлено обов'язковість здійснення таких перевірок. Так, відповідно до частини п'ятої ст. 78 Бюджетного кодексу України [3] податки та збори й інші доходи місцевого бюджету

зараховуються до місцевого бюджету шляхом зарахування відповідно на єдиний казначейський рахунок і рахунки, відкриті в установах банків державного сектора згідно з частиною другою цієї статті, і не можуть акумулюватися на рахунках органів, що контролюють справляння надходжень бюджету. Тому для органів Державної казначейської служби України частиною першою ст. 112 Бюджетного кодексу України [3] визначено, що вони здійснюють контроль за бюджетними повноваженнями при зарахуванні надходжень бюджету.

Крім цього, ст. 78 Бюджетного кодексу України [3] встановлено функції контролю для фіскальних органів, а саме: вони забезпечують своєчасне та в повному обсязі надходження до місцевих бюджетів податків і зборів та інших доходів місцевих бюджетів відповідно до законодавства.

Функції фіскальних органів щодо контролю за повнотою та своєчасністю надходжень до місцевих бюджетів окреслено й у ст. 75 Податкового кодексу України [2], де описуються види перевірок, предметом яких є своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати всіх передбачених цим Кодексом податків і зборів, та методи їх проведення. Так, одним із видів перевірок, які здійснюють фіскальні органи, є документальні, як планові, так і позапланові. Наприклад, до плану-графіка проведення документальних планових перевірок Державної фіскальної служби України на 2015 рік включено 4912 суб'єктів господарювання, з яких 3,3 тис. фізичних осіб-підприємців, що майже на 26% менше порівняно з 2014 роком [6].

За результатами перевірок у 2015 році до бюджету донараховано 36,5 млрд. грн. грошових зобов'язань, у т.ч. за підсумками планових документальних перевірок – 18,5 млрд. грн., позапланових – 18,0 млрд. грн. Зокрема, по Запорізькій області протягом 2015 року проведено 14 планових і 3 позапланові фінансові аудити й аудити відповідності, 7 аудитів ефективності, з них 6 – планових і 1 позаплановий [7].

Проте ні в Бюджетному, ні в Податковому кодексах України для контролюючих органів не визначаються порядок проведення й основні питання, на які слід звертати увагу під час здійснення перевірок за повнотою та своєчасністю надходжень до місцевих бюджетів, а для органів державного фінансового контролю взагалі в цих нормативно-правових актах про функції контролю з даного питання не йдеться.

Наказом Державної фінансової інспекції України від 14 грудня 2011 року затверджено Методичні рекомендації із зазначенням переліку обов'язкових для перевірки напрямів у ході ревізії бюджетної установи [8], в якому не виділено окремо питання щодо перевірки виконання місцевих бюджетів за доходами та не визначаються напрями перевірки повноти та своєчасності надходження доходів до місцевих бюджетів.

Крім цього, органами державного фінансового контролю розроблено власні внутрішні Методичні рекомендації з проведення ревізій місцевих бюджетів, які містять перелік основних напрямів перевірки законності зарахування доходів до місцевих бюджетів. До них належить перевірка:

- законності, обґрунтованості і правильності внесення змін до бюджетних призначень у процесі виконання бюджету;

- виконання дохідної частини загалом і за окремими видами доходів;

- правильності зарахування доходів у розрізі джерел доходів, визначених статтями 64, 66, 68–69-1 Бюджетного кодексу України [3];

- використання додаткових резервів наповнення дохідної частини бюджету;

- правомірності встановлення пільг в оподаткуванні, які надаються за рішенням органів місцевого самоврядування, та їх відсоткове співвідношення до обсягу доходів;

- повноти надходжень доходів до відповідного місцевого бюджету в розрізі платників податків, облік яких ведеться з метою створення умов для здійснення контролюючими органами перевірок правильності нарахування, своєчасності та повноти сплати податків.

Рекомендації щодо перевірки повноти та своєчасності надходження доходів до місцевих бюджетів, що застосовуються при здійсненні функцій органами державного фінансового контролю, повинні містити більш широкий перелік питань, на які слід звертати увагу для підвищення ефективності перевірок і виявлення напрямів, покращення яких буде сприяти збільшенню доходів місцевих бюджетів.

Досить низький рівень виконання місцевих бюджетів останнім часом спостерігається з податку на нерухоме майно, відмінному від земельної ділянки, що сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів житлової нерухомості (у 2015 році – 93,4%) і з податку на нерухоме майно, відмінному від земельної ділянки, що сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості (у 2015 році – 17,2%) [9].

Вважаємо за необхідне звернути увагу органів державного фінансового контролю на дотримання правильності обчислення вищезазначених видів податків. Так, відповідно до порядку обчислення суми податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, визначеного пунктом 266.7.5 ст. 266 Податкового кодексу України [2], юридичні особи самостійно обчислюють суму податку станом на 1 січня звітного року і до 20 лютого цього ж року подають контролюючому органу за місцезнаходженням об'єкта оподаткування декларацію за формою, встановленою ст. 46 Податкового кодексу України, з розбивкою річної суми рівними частками поквартально.

Обчислення суми податку з об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних осіб, здійснюється контролюючим органом за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника такої нерухомості виходячи із загальної площі кожного з об'єктів нежитлової нерухомості, та відповідної ставки податку [2].

Тому при дослідженні повноти зарахування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, органам державного фінансового контролю варто простежити правильність нарахування цього податку, а саме: перевірити дані декларації, поданої юридичною особою до фіскального органу, на відповідність даним щодо кількості та загальної площі об'єктів нерухомості, що знаходяться на балансі юридичної особи; співставити кількість об'єктів нежитлової нерухомості, що зареєстровані за фізичною особою, із сумою сплаченого податку. Такий контроль можливо здійснювати методом документальної перевірки, шляхом запиту документів у фіскальних органів та юридичних осіб – платників податків. Це дозволить органам державного фінансового контролю отримати достовірні дані про кількість об'єктів, за якими повинен бути нарахований і сплачений податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, й у разі виявлення фактів несплати податків за певним об'єктом застосувати заходи щодо притягнення до відповідальності винних осіб і забезпечити донарахування недоотриманих сум податку до місцевих бюджетів.

Іншим видом податку, обсяг якого складає значну частину доходів місцевих бюджетів, є земельний податок. Тому необхідно розглянути заходи щодо вдосконалення методики контролю за повнотою сплати цього виду податку. Нарахування юридичним і фізичним особам сум земельного податку здійснюється на підставі даних, отриманих за результатами проведеного обліку власників земельних ділянок, земельних часток (паїв), землекористувачів, орендарів, яким надсилаються податкові повідомлення [10]. Необхідність сплати земельного податку виникає з моменту отримання документа, що посвідчує право на ділянку та державну реєстрацію. Отже, правильність визначення суми земельного податку залежить від наявності всіх необхідних правовстановлюючих документів на земельну ділянку (витяг із Державного реєстру, Державний акт на право власності). Право на оренду земельної ділянки підтверджується обов'язково укладеним у письмовій формі, посвідченим нотаріально та зареєстрованим в установленому законодавством порядку договором оренди. При здійсненні перевірок контролюючими органами нерідко мають місце випадки відсутності договорів оренди, що стає причиною сплати коштів за оренду не до місцевих бюджетів, а на власні рахунки окремих представників органів влади.

Отже, органам державного фінансового контролю необхідно перевіряти: відповідність кількості земельних ділянок (згідно з Державним земельним кадастром), закріплених за власниками, сумі сплаченого земельного податку; відповідність кількості земельних ділянок, що здаються в оренду, сумі орендної плати за землю. Це дозволить виявити кількість земельних ділянок, на які не оформлено правовстановлюючі документи та договори оренди, а також суму недоотриманого доходу від земельного податку й орендної плати за землю на рахунки місцевих бюджетів.

Важливою умовою під час виконання місцевих бюджетів є дотримання своєчасності сплати податку, тобто граничного строку його сплати. Так, відповідно до ст. 31 Податкового кодексу України [2] строком сплати податку та збору визнається період, що розпочинається з моменту виникнення податкового обов'язку платника податку зі сплати конкретного виду податку і завершується останнім днем строку, протягом якого такий податок чи збір повинен бути сплачений. Податок чи збір, що не був сплачений у визначений строк, вважається не сплаченим своєчасно.

Згідно з частиною 5 ст. 78 Бюджетного кодексу України [3] податки і збори та інші доходи місцевого бюджету визнаються зарахованими до місцевого бюджету з дня зарахування відповідно на єдиний казначейський рахунок та рахунки, відкриті в установах банків державного сектора.

Дотримання своєчасності сплати податку до місцевого бюджету розглянемо на прикладі термінів сплати єдиного податку. Так, платники єдиного податку першої та другої груп повинні сплачувати єдиний податок шляхом здійснення авансового внеску не пізніше 20-го числа (включно) поточного місяця [2]. Порушення цього строку тягне за собою фінансову відповідальність платника податку, а також негативно впливає на виконання місцевих бюджетів за доходами. Але на практиці інколи мають місце випадки несвоєчасної сплати не тільки з вини підприємця – платника податку, але й з вини банківської установи, що здійснює перерахування суми авансового внеску податку. Оператор банку може допустити помилку при заповненні реквізитів платежу, в такому разі оплата не проводиться, а після 20-го числа виникає заборгованість.

У разі з'ясування, що помилку допустив банк, платник податку подає до фіскального органу лист-заяву разом із копією квитанції чи іншого платіжного документа про сплату єдиного податку, яка засвідчує факт своєчасної сплати податку. В цьому випадку притягується до відповідальності не платник податку, а банківська установа. Якщо ж помилку допустив підприємець, сплативши кошти не на той рахунок, то необхідно звернутися до фіскального органу із заявою для зарахування

надмірно сплаченої суми з рахунку одного податку в рахунок погашення боргу з єдиного податку. Вважаємо, що у випадку виявлення несвоєчасності сплати податку контролюючому органу необхідно встановити: порушення термінів сплати відбулось із вини платника податку чи з вини банківської установи. Це дозволить прийняти правильне рішення щодо застосування заходів до порушників термінів сплати податків і запобігти подібним випадкам у майбутньому.

Отже, своєчасність сплати податку є одним із важливих показників, що впливають на рівень виконання дохідної частини бюджету, тому контролюючий орган обов'язково повинен звертати увагу на своєчасність здійснення платежів певного виду податку, для чого необхідно розробити і доповнити Методичні рекомендації таким напрямом перевірки.

Крім цього, ні в Бюджетному кодексі України [3], ні в Законі України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [4] за органами державного фінансового контролю взагалі не закріплено функцій щодо контролю за виконанням дохідної частини місцевих бюджетів, хоча на практиці при перевірці місцевих органів влади вони їх здійснюють.

Беручи до уваги основні напрями, за якими повинна здійснюватись органами державного фінансового контролю перевірка виконання місцевих бюджетів, можна запропонувати доповнити частину першу ст. 113 розділу 5 Бюджетного кодексу України [3] і п. 1 ст. 8 розділу 2 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [4] словами «законністю та правильністю зарахування надходжень до місцевих бюджетів». Це дозволить законодавчо закріпити за органами державного фінансового контролю функцію перевірки надходжень до місцевих бюджетів, що буде сприяти посиленню фінансового контролю в цьому напрямі.

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Таким чином, контроль за повнотою та своєчасністю надходжень до місцевих бюджетів потребує визначення конкретних напрямів його проведення у вигляді розроблення Методичних рекомендацій із перевірки зазначеного питання, а також закріплення функцій щодо здійснення такого контролю за органами державного фінансового контролю шляхом внесення відповідних змін до Бюджетного кодексу України [3] і Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [4]. Подальшим дослідженням у цьому напрямку стане визначення методів фінансового контролю за повнотою та своєчасністю надходжень до місцевих бюджетів.

Список використаних джерел:

1. Статистична інформація про результати діяльності органів Державної аудиторської служби України : офіційний веб-сайт Державної аудиторської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.

2. Податковий кодекс України : Кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>.

3. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

4. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.93 р. № 2939-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>.

5. Бухгалтерський облік і контроль у контексті Бюджетного кодексу України : навч. посіб. / С. В. Свірко, І. О. Кондратюк, О. О. Дорошенко, Н. М. Старченко ; передм. Т. І. Єфименко. – К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2012. – 944 с. – (Серія «Бюджетна і податкова системи: методологія, організація, навчання»).

6. Звіт про виконання плану роботи Державної фіскальної служби України на 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/data/files/131201.pdf>.

7. Звіт про виконання плану роботи Головного управління ДФС у Запорізькій області на 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zp.sfs.gov.ua/diialnist/plani-ta-zviti-roboti/235931.html>.

8. Про затвердження Методичних рекомендацій : Наказ Державної фінансової інспекції України від 14 грудня 2011 року № 90 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/2341/8294/8295/464338/>.

9. Звітність про виконання бюджетів : офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>.

10. Коментар щодо плати за землю [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/plata-za-zemlyu--fizichni-oso/komentari-fahivtstv-dps/53980.html/>.

Olena Zhadan,

Financial Research Institute of State educational and
scientific institution «Academy of Financial Management»,
Kyiv

FINANCIAL CONTROL OF LOCAL BUDGET REVENUE

Abstract

The article presents features of financial control according to the completeness and timeliness of local budgets revenues. Due to the deterioration of local budgets revenue filling, occurred the necessity to strengthen financial control of local budget revenues execution, including monitoring the timeliness and completeness of local revenues. The list of questions for the Guidelines of public financial control implementation during the verification of local budget revenues is offered. Amendments to the Budget Code of Ukraine and the Law of Ukraine "Main principles of state financial control in Ukraine" are suggested. Comments to the list of state financial control authorities to check the legality and regularity of local budgets revenues admission.

Keywords: financial control; local budget revenue; fiscal authorities, completion of taxes and fees payment; timely taxes transfer; land tax.

References:

1. Statistical information on the performance of the State Audit Service of Ukraine. Available at: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index> (Accessed 12 November 2016) (in Ukr.).

2. Verkhovna Rada of Ukraine (2010). Law of Ukraine "Tax Code of Ukraine". Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page> (Accessed 12 November 2016) (in Ukr.).

3. Verkhovna Rada of Ukraine (2010), Law of Ukraine "Budget Code of Ukraine". Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (Accessed 12 November 2016) (in Ukr.).
4. Verkhovna Rada of Ukraine (1993), Law of Ukraine "About the basic principles of implementation of the state financial control in Ukraine". Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12> (Accessed 13 November 2016) (in Ukr.).
5. Efimenko, T.I., Svirko, S.V., Kondratuk, I.O., Doroshenko, O.O., Starchenko, N.M. (2012). Buhgaltersky oblik i control u konteksti Budgetnogo kodeksu Ukrainy [Accounting and control in the context of the Budget Code of Ukraine], Kyiv, 944 p. (in Ukr.).
6. The report on the plan of the State Fiscal Service of Ukraine for 2015. Available at: <http://sfs.gov.ua/data/files/131201.pdf> (Accessed 13 November 2016) (in Ukr.).
7. Report on the work plan of the Main Department of DFS in Zaporizhia region for 2015. Available at: <http://zp.sfs.gov.ua/diialnist/plani-ta-zviti-roboti/235931.html> (Accessed 13 November 2016) (in Ukr.).
8. State Financial Inspection of Ukraine (2011). Methodological guidelines. Available at: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/2341/8294/8295/464338/> (Accessed 13 November 2016) (in Ukr.).
9. Reporting on budget execution. Available at: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477> (Accessed 12 November 2016) (in Ukr.).
10. Comment on land payments. Available at: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/plata-za-zemlyu--fizichni-oso/komentari-fahivtsiv-dps/53980.html> (Accessed 13 November 2016) (in Ukr.).

УДК 336. 14

Д. А. Ковалевич, к.е.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м.Чернівці

УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМИ ФІНАНСАМИ ТА РОЛЬ БЮДЖЕТУ В ЇХ ФУНКЦІОНУВАННІ

Анотація

У статті розкрито сутність та необхідність місцевих фінансів. Висвітлено функції місцевих фінансів. Відображено роль бюджету в їх функціонуванні. Показано вплив бюджету на соціально-економічний розвиток регіону. Відображено бюджет як одну із складових місцевих фінансів, основне джерело фінансового забезпечення місцевих органів влади. Обґрунтовано необхідність проведення децентралізації місцевих фінансів. Виокремлено наукові підходи до складових місцевих фінансів. Розкрито місцеві фінанси як інструмент державного регулювання економічного й соціального розвитку регіонів. Досліджено основні форми впливу фінансів місцевих органів влади на економічну й соціальну сферу держави. Проаналізовано виконання місцевих бюджетів Чернівецької області. Визначено об'єкти та суб'єкти управління місцевими фінансами. Окреслено перспективи розвитку місцевих фінансів.

Ключові слова: місцеві фінанси, бюджет, доходи, видатки, фінансові ресурси, соціально-економічний розвиток регіону, місцеві органи влади, органи місцевого самоврядування.